

Kmečka trgovina

Cene lesu se dvigajo

Politični dogodki so povzročali, da so cene lesu stalno nihale. Odkar pa je Anglija postala bolj odločna v politiki, se je tudi na lesnem tržišču zelo opaziti, da se cene dvigajo. Angleške zaloge lesa so izčrpane, poleg tega pa rabi Anglija iz dneva v dan več lesa v vojaške namene, predvsem za zračno obrambo. Rusija, ki je v prejšnjih letih toliko silila s svojim lesom na evropska tržišča, prav tako ponehava s svojim izvozom lesa in pričakujejo, da ga bo letos še manj izvozila kakor lani. Prav tako omejujejo izvoz lesa v skandinavskih in baltičkih državah. Radi tega se tudi cene lesu na vseh svobodnih tržiščih dvigajo. Edino na nemških tržiščih se cene lesu niso bistveno spremenile, ker ima Nemčija zbog diriganega gospodarstva cene že v naprej določene, toda kar tako pa tudi v Nemčiji ne gre, kajti vpliv svobodnih tržišč se čuti tudi na nemškem trgu.

Iz naše države se je izvoz lesa povečal v mesecu maju za 30,9%, v prvih petih mesecih letošnjega leta pa za 28,37%. V Nemčijo smo v maju izvozili za 17,4 milijone din lesa, v Italijo za 23,7 milijonov din, v Anglijo za 13,2 milij. din, na Madžarsko za 12 milijonov din, v Egipt za 4 milijone din, na Nizozemsko za 2,6 milij. din, v Argentino za 2,5 milij. din, v vse ostale države skupno pa za 17 milijonov din. Cene na domačih slovenskih lesnih tržiščih so stalne. Mnogo škode so naredile zadnje povodnji, ki so odnesle mnogo dragocenega lesa, žage so stale, splavarjenje je bilo otežkočeno. Vse to je boljše razvoj naše lesne trgovine zavrla. Najbolj se kupuje stavbeni les, to je tesani hlodi in deske. Izvoz na Madžarsko se izboljšuje, Nemčija pa je ponovno začela nakupovati železniške prage.

Cene pšenice

V letošnjem letu pričakujejo izredno dobro letino pšenice, posebno v Zedinjenih državah Severne Amerike in v Kanadi. Radi tega so cene pšenice na svobodnem svetovnem trgu padle in je bila pšenica v Liverpoolu na Angleškem v teh dneh najnižja od leta 1931 sem. Povprečno je na mednarodnih tržiščih cena pšenice okrog 80 do 90 din za 100 kg.

V naši državi so kmetovalci v Vojvodini, kjer pridelajo največ pšenice, potem svojih kmetijskih zbornic predlagali, da se določi letošnja cena pšenice 180 din za 100 kg, a oni, ki pšenico kupujejo (Dalmacija, Hercegovina, Slovenija itd.), so pa predlagali, da se naj pšenica prodaja v državi po 140 din za 100 kg. Kmetijski minister je vzel srednjo pot ter določil, da bo letošnja cena pšenice 165 din za 100 kg. Ker naša država žito izvažala, bo morala na mednarodnih tržiščih prav tako prodajati pšenico po 80—90 din za 100 kg in bo torej pšenica v državi še enkrat dražja kot pa na mednarodnih trgih. Tudi Madžarska, Romunija in Bolgarija se poslužujejo istih metod pri izvozu žita kot naša država, toda ne v taki meri kot pri nas.

Gospodarske zanimivosti

Slinavka in parkljevka je po najnovejšem izkazu živalskih kužnih bolezni še v okrajih Črnomelj, Kamnik, Kočevje, Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Ljubljana okolica in mesto, in to samo v nekaterih vaseh, največ v črnomeljskem okraju in v okraju Ljubljana okolica. V okraju Štarije pri Krljah pa v Kozjem, Nezbišah, Pristavi, Kunšpergu in pri Sv. Petru pod Sv. gorami, v laškem okraju pa v Brnici, Hrastniku, Laškem, Gornji Rečici in Strmcu, občina Sv. Krištof.

30 milijonov dinarjev je dal na razpolago naš finančni minister kmetijskemu ministru na podlagi § 87 finančnega zakona za sanacijo (redno izplačevanje) zadružnih zvez. Zadružne zveze so prošle za 200 milijonov dinarjev, ker bi le tedaj mogle redno posloovati. Ker je znesek državo manjši, še kljub gornji denarni podpori države naši denarni zavodi ne bodo redno poslovali.

V slovenskih hranilnicah je več denarja. V mesecu maju letošnjega leta se je v 29 slovenskih hranilnicah vložilo 431.953 din, tako da znaša skupna vsota denarja v slovenskih hranilnicah 1.115.887.203 din. Vloge na knjižice so bile večje in so znašale 2,3 milij. din. Novih vlagateljev je bilo v maju 42, vseh skupaj pa 131.701.

Italijani jedo vedno manj mesa. V Italiji so v letošnjem letu prodali veliko manj mesa kot lani. Temu so krive visoke cene mesu, ki so določene v državi. Radi tega Italijani tudi od nas ku-

pujejo zelo malo klavne živine, bolj se zanimajo za plemensko živino, posebno teleta, ker hočejo izboljšati stanje svoje živine, ki je zelo slabo radi nezadostne živinske krme v zimskem času. Da bi Italijani izpopolnili zaloge mesa, so sklenili z Argentinijo trgovinsko pogodbo in bodo od Argentine kupili za 55 milijonov lir zmrazjenega mesa, za 12 milijonov lir pa drugih mesnih izdelkov.

Cene goveje živine

Voli. Maribor debeli 4—5 din, poldebili 3,50 do 4 din, plemenski 4,25—5,75 din, Ptuj 4—4,75 din, Sv. Jurij pri Celju debeli 5—5,75 din, plemenski 4—5 din, Ljubljana debeli 5,50—6 din, poldebili 5—5,50 din, Krško debeli 5—6 din, poldebili 4 do 5 din, Radovljica debeli 6 din, poldebili 5 din 1 kg žive teže.

Biki. Maribor 3—4,25 din kg žive teže.

Krave. Maribor debele 3,50—4,30 din, plemenske 3,50—4,50 din, molzne 4—5,25 din, klobasariče 3 din, Ptuj 3—4 din, Sv. Jurij pri Celju 4 do 4,50 din, Ljubljana 4—4,50 din, Radovljica 4,50 din za kg žive teže.

Telet. Maribor 4—5,25 din, Ptuj isto, Sv. Jurij pri Celju 4,50—5 din, Ljubljana 5—6 din, Krško 4—4,50 din, Radovljica 5—5,50 din.

Teleta. Maribor 4,50—6 din, Ptuj 5 din, Sv. Jurij pri Celju 4—5 din, Ljubljana 6—7 din, Krško 5—7 din, Radovljica 7—8 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov stari pujski 80—100 din, 7—9 tednov 110—120 din, 3—4 mesece 180—240 din, 5—7 mesecev 310—450 din, 1 kg žive teže pa 6—8 din. V Ptuj su bili mladi pujski 6—12 tednov stari po 80—120 din komad.

Pršutari. Ptuj 7—7,50 din, Ljubljana 7—8 din, Krško 6—10 din, Radovljica 8 din kg.

Debele svinje (špeharji). V Ljubljani sremski špeharji 9—9,50 din, v Radovljici 9 din kg.

Konji

V Ptuj su bili prodani na čez od 1000 do 4700 din, žrebeta pa od 800 do 2200 din komad.

Vino

Okolica Ptuja. Navadno mešano staro vino pri vinogradnikih 5 din liter, novo (lansko) 4,25 din. Fino, sortirano staro vino pri vinogradnikih 10 din liter, novo 8 din.

Razgovori z našimi naročniki

V Nemčiji položena dota za maloletne otroke. K. V. Ako je bil za maloletne otroke naložen kak denar — očitno od varstvenega sodišča — v Nemčiji leta 1918, naj otroci, ki so sedaj že vsi polnoletni, zahtevajo pri varstvenem sodišču izplačilo tega denarja. Žal najbrž ne bodo dobili denarja valoriziranega, marveč le toliko, kolikor je dotični zavod, kjer je bil denar naložen, po nemških zakonih dolžan izplačati.

Mladoletnik ni plačal kupljene krave. P. J. Prodali ste kravo maloletnemu posestniškemu sinu, ki je obljubil v dveh dneh plačati kupnino, česar pa ni storil, pač pa je kravo prodal naprej in pobegnil v Nemčijo. Vprašate, ali bi lahko dobili kravo nazaj, ker je bila pod ceno prodana. — Razveljavljenje kupoprodajne pogodbe se zamore zahtevati le, ako oškodovanec ni sprejel niti polovice obče vrednosti tega, kar je sam dal. Pri kupnini 1250 din bi morala biti krava vredna nad 2500 din, ako bi se hotelo z uspehom uveljavljati ugovor prikrajsanja nad polovico. — Ako si niste pridržali lastnine na kravi do popolnega plačila kupnine, ne boste mogli zahtevati krave nazaj. Akoprav bi si bili lastninsko pravico pridržali, pa bi krave vzlic temu ne mogli zahtevati od tretjega kupca nazaj, ako je bil slednji v dobri veri, da je bil mladoletnik upravičen k prodaji.

Nepravi živinski potni list. P. J. Ob prodaji krave ste izročili kupcu nepravi živinski potni list. Kolikšno kazen boste radi tega dobili, vam ne moremo prerokovati. Odmerja pa se v denarju do največ 900 din ali z zaporom do največ 30 dni — navadno mnogo nižje.

Požar iz malomarnosti. Sosed zahteva odškodnino. P. L. v G. Ker ste povzročili požar s tem, da ste z vžgalico stikali na podstrešju po slami, je požar pripisati Vaši očitni malomarnosti, radi česar je sosed upravičen zahtevati od Vas povračilo škode, katere mu je nastala radi na-

BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica

IVAN PASPA I SINOVI
ZAGREB, KOTURAŠKA 69

Okolica Svečine pri Mariboru. Navadno vino se ni nikjer prodajalo izpod 5 din liter, za kvaliteta vina se pa ponuja po 12 din liter. Največ se ga je prodalo po 5—7 din liter.

Okolica Krškega. Navadno mešano vino pri vinogradnikih 3,50—5,50 din liter, finejše vino pa 5—6 din liter.

Tržne cene

Cene mesu, kožam in žitu se od zadnjega poročila niso bistveno spremenile. Tudi cene zelenjave so ostale v glavnem iste.

Drva. Radovljica 90 din kub. meter.

Krma. V Mariboru seno 50—55 din q, lucerna 60 din q; Ptuj seno 50—75 din q, slama 25—30 din q; Ljubljana seno 90 din q, slama 60 din q.

Sadje. Jabolka 8 din, dalmatinske hruške 10 do 12 din, češnje 4—8 din, dalmatinske marelice 12—20 din, dalmatinske breskve 16—20 din, ribez 5 din, jagode 8—12 din kg; liter jagod 4 do 8 din, ribeza 2—2,50 din, malin 7,50—10 din, črnice (borovnice) 1,50—3 din, češnje 1,50—4 din.

Jajca. Maribor 0,50—0,75 din, Radovljica 0,75 din komad.

Novi krompir 2—3 din kilogram, merica 5 do 6 din.

Sejmi

10. julija živinski in kramarski: Lemberg, Poljčane, Dobova, Puconci (Prekmurje); svinjski: Središče — 11. julija tržni dan s svinjami: Dol, Lendava; živinski: Maribor — 12. julij svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski in kramarski: Šoštanj, Tuhinj — 13. julija tržni dan s svinjami: Turnišče; živinski in za drobnico: Koprivna-Vel. dol; živinski in kramarski: Kotlje, Planina — 14. julija svinjski: Maribor — 15. julija svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Beltinci, Pleterje, Sv. Krištof.

vedenega požara. Seve ste dolžni plačati le primerno odškodnino in zadene sosedo dolžnost, da dokaže (po potrebi z izvedencem) višino nastale škode.

Izplačilo zavarovalnice. Ista. Po Vaši malomarnosti povzročeni požar je prizadejal škodo hiši, ki je do polovice Vaša last, do polovice pa last Vašega moža ter je bila zavarovana. — Ker je bila Vaša malomarnost velika, vam zavarovalnica ni dolžna plačati zavarovalnine. Upravičeno pa sme od zavarovalnice zahtevati polovico zavarovalnine Vaš mož. Zavarovalnica pa bo skoro gotovo od Vas zahtevala, da ji povrnete zavarovalnino, katero bo ona morala plačati Vašemu možu, kajti požar in škodo ste zakrivali Vi.

Gospodarsko društvo v Mariboru, r. z. z. o. z. Več naročnikov. Pred leti sta hodila okoli dva agenta, ki sta obljubljala brezobrestna posojila ter dajala v podpis neko listino z izjavo, da se podpiše v to svrhu, da bo društvo vedelo, koliko želi posameznik posojila in komu naj pošljejo »navodila«. Člani bi naj podpisniki postali šele tedaj, ko bi sprejeli posojilo. Posojila pa podpisniki niso sprejeli, pač pa tožbe na plačilo član-skih prispevkov, odnosno deležev. — Ako se vam bo posrečilo dokazati, da je bila stvar s podpisom res taka, kakor pišete, ter da listine niste prečitali pred podpisom, je zelo verjetno, da vam ne bo treba ničesar plačati; v nasprotnem primeru pa boste morali plačati, ker govori najbrž listina zoper vas.

Že druga prestavitelj služnostne poti. S. M. Sosed je prestavil pot, ki je že preko 60 let vodila preko njegovega zemljišča in ste jo Vi uporabljali. Prestavil jo je tudi že lani ter vam napravil veliko neprikl. Vprašate, ali je k temu upravičen. — Sosed sme prestaviti služnostno pot, ako je to v njegovo korist, vam pa ne v bistveno škodo, to se pravi, da nova pot ni slabša, ne mnogo daljša, odnosno ne mnogo manj